

Millennium Ontwikkelingsdoel 5:

In 2015 sterven minder vrouwen door zwangerschap

- In 2015 moet het aantal vrouwen dat overlijdt in het kraambed met 75% gedaald zijn ten opzichte van 1990.
- Ook moet in 2015 iedereen toegang hebben tot reproductieve gezondheidszorg.

Stand van zaken

In 1990 overleden naar schatting 550 duizend vrouwen wereldwijd aan complicaties tijdens zwangerschap en geboorte. In 2005 waren dat er nog steeds 530 duizend. Dat is meer dan één vrouw per minuut! In 2015 moet de internationale gemeenschap bereikt hebben dat er 400 duizend vrouwen minder overlijden in het kraambed.

De voornaamste doodsoorzaak onder zwangere vrouwen (meer dan de helft) wordt veroorzaakt door bloedingen en verhoogde bloeddruk. Het merendeel van deze sterfte zou mede door professionele begeleiding tijdens de bevalling vermeden kunnen worden. Het percentage vrouwen dat in ontwikkelingslanden onder professionele begeleiding bevalt is gestegen van 53 procent in 1990 naar 63 procent in 2008.

Reproductieve en seksuele gezondheid en rechten (alles wat met voortplanting, kinderen krijgen en seksualiteit te maken heeft) voor iedereen blijft een illusie zonder goede seksuele voorlichting. Toegang tot voorbehoedmiddelen en de hele gezondheidszorg – ook voor jongeren – is essentieel. In 2007 gebruikte 62 procent van de getrouwde vrouwen van 15 tot en met 49 jaar een vorm van anticonceptie.

Wat wil Nederland bereiken?

'Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten' staan centraal in het Nederlandse beleid. Seksuele en reproductieve gezondheid omvat alles wat met voortplanting, kinderen krijgen en seksualiteit te maken heeft. In 2015 moet het volgende zijn behaald:

- Meer vrouwen krijgen goede begeleiding tijdens zwangerschap en bevalling en goede zorg voor moeder en pasgeborene;
- Meer vrouwen en mannen hebben kennis van seksuele en reproductieve gezondheid, kunnen hun kindertal plannen;
- Meer jongeren krijgen seksuele voorlichting en toegang tot voorbehoedmiddelen;
- Toegang voor iedereen tot reproductieve gezondheid.

Het verbeteren van gezondheid van vrouwen/moeders, het terugdringen van moedersterfte en verbeterde toegang tot reproductieve gezondheid hangen nauw samen met millenniumdoel 3 (het streven naar gelijke rechten van mannen en vrouwen). Wereldwijd hebben heel veel vrouwen en jongeren geen toegang tot informatie, voorlichting of voorbehoedmiddelen.

Millenniumdoel 5 hangt ook nauw samen met millenniumdoel 4. Goede (medische) begeleiding tijdens zwangerschap en bevalling en goede zorg voor moeder en pasgeborene vergroten de levenskansen van pasgeborenen. Alleen als die zorg er is, komt millenniumdoel 4 binnen bereik.

Hoe gaat het ministerie van Buitenlandse Zaken dat doen?

Nederland helpt de overheid van ontwikkelingslanden direct, of via de Verenigde Naties en andere hulporganisaties, met verbetering van de gezondheidszorg. Daar hoort ook goed gezondheidspersoneel bij. Vroedvrouwen en verloskundigen zijn een belangrijke beroepsgroep om de gezondheid van vrouwen/moeders en pasgeborenen te verbeteren. Verder verdient kraamzorg veel meer aandacht.

Daarnaast steunt Nederland fondsen van de Verenigde Naties, als UNFPA, UNICEF en de WHO, die zich inzetten om meer vrouwen te begeleiden tijdens de zwangerschap, bevalling en kraamtijd; en om de zorg voor reproductieve gezondheid en family planning te verbeteren. Nederland zet zich in om samen met andere donoren meer geld te geven voor middelen ter verbetering van seksuele en reproductieve gezondheid. Zo komt er meer geld beschikbaar voor condooms en andere voorbehoedmiddelen, medicijnen en medische apparatuur.

Nederland helpt ervoor te zorgen dat meer jongeren seksuele voorlichting krijgen, zowel op school als daarbuiten, en dat zij toegang hebben tot voorbehoedsmiddelen. Activiteiten met, voor en door jongeren, gericht op hun behoeftes, zijn effectiever. Nederland steunt onder meer jongerenorganisaties die seksuele voorlichting geven aan jongeren. In veel landen wordt niet erkend dat jongeren seksueel actief zijn. Zij krijgen niet de voorlichting die nodig is om hen te beschermen tegen geslachtsziektes, inclusief hiv en ongewenste zwangerschap.

Ook helpt Nederland bij training van gezondheidswerkers in ontwikkelingslanden om - binnen de wettelijke kaders van het land - abortus veilig te kunnen uitvoeren en complicaties na een abortus beter te kunnen behandelen. Tevens steunt Nederland het opstellen van wet- en regelgeving zodat de reproductieve rechten van met name vrouwen wettelijk geregeld zijn (recht om zelf te beslissen over medische behandeling).

Ook wil Nederland dat wereldwijd meer onderzoek naar behandelmethoden en nieuwe middelen wordt uitgevoerd. Daarom steunt Nederland internationale onderzoeksprogramma's voor seksuele en reproductieve gezondheid.

Voorbeelden

- Nederland geeft jaarlijks € 30 miljoen aan het Global Programme for Reproductive Health Commodity Security. Hierdoor kan o.a. de logistieke capaciteit in landen worden opgebouwd, financiering uit eigen middelen verhoogd en de tekorten aan middelen, inclusief voorbehoedmiddelen, worden vermindert. Iedere 1 miljoen dollar geïnvesteerd in anticonceptie voorkomt 360.000 onbedoelde zwangerschappen, 150.000 abortussen en spaart de levens van 800 vrouwen en 11.000 zuigelingen.
- Nederland draagt € 5 miljoen bij aan het op de markt brengen van een betaalbaar vrouwencondoom in Nigeria, Kameroen en Mozambique via het Schokland initiatief "Universal Access to the Female Condom".
- In 2009 en 2010 gaf Nederland extra steun aan internationale NGO's - als Marie Stopes International (MSI), Population Services International (PSI) en International Planned Parenthood Federation (IPPF) - die aanvullend aan de publieke dienstverlening werken, en zaken aanpakken die wat gevoeliger liggen, zoals veilige afbreking van een zwangerschap en seksuele voorlichting aan jongeren.
- Voor het verbeteren van de gezondheid van vrouwen en moeders en het terugdringen van moedersterfte vormen vroedvrouwen een cruciale beroepsgroep. Nederland investeert in deze beroepsgroep, zodat ze beter opgeleid worden en sterker staan om hun beroep uit te oefenen. In Sierra Leone, dat na de burgeroorlog weer oprabbelt, moet de vroedvrouwenopleiding weer opgestart worden. Via het Schokland Akkoord is een samenwerking tussen twee Nederlandse vroedvrouwenopleidingen en de prille vroedvrouwenschool in Sierra Leone tot stand gebracht en zullen binnenkort nieuw opgeleide vroedvrouwen aan de slag kunnen.

In 2015...

zijn extreme armoede en honger uitgebannen

hebben mannen en vrouwen dezelfde rechten

sterven minder vrouwen door zwangerschap

leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu

gaan alle jongens en meisjes naar school

is kindersterfte sterk afgenomen

is de verspreiding van ziektes als aids en malaria gestopt

is er meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp